

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»

Євген СОКОЛ

12 листопада 2025р.

ВИТЯГ

з протоколу № 15 від « 12 » листопада 2025 р.
засідання кафедри педагогіки та психології управління соціальними
системами ім. академіка І.А. Зязюна
Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»

**Висновок про наукову новизну, теоретичне
та практичне значення результатів дисертації
Хазієва Арсенія Вадимовича «Формування лідерських якостей у майбутніх
психологів у закладах вищої освіти», яка представлена
на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011-
«Освітні, педагогічні науки»**

ГОЛОВУЮЧИЙ НА ЗАСІДАННІ:

завідувачка кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами
ім. академіка І.А. Зязюна, доктор психологічних наук, професор Підбуцька Ніна
Вікторівна.

ПРИСУТНІ: співробітники кафедри педагогіки та психології управління
соціальними системами ім. академіка І.А. Зязюна: науковий керівник професор, д.
н. держ. упр., професор Грень Лариса Миколаївна; професор, д. пед. н., професор
Ігнатюк Ольга Анатоліївна, професор, д. філос. н., професор Книш Інна Василів-
на; професор, к. психол. н., доцент Панфілов Юрій Іванович; професор, к. пед. н.,
доцент Лапузіна Олена Миколаївна; професор, к. психол. н., доцент Черкашин
Андрій Іванович; доцент, к. пед. н., доцент Воробйова Євгенія Вячеславівна; до-
цент, к. пед. н., доцент Резнік Світлана Миколаївна, доцент, к. пед. н., доцент Со-
лодовник Тетяна Олександрівна, доцент, к. пед. н., доцент Хавіна Ірина Валеріїв-
на, доцент, к. пед. н., доцент Чебакова Юлія Григорівна, доцент, к. пед. н., доцент
Чеботарьов Микола Корнійович; доцент, к. пед. н., доцент Шаполова Вікторія Ва-
леріївна; доцент, к. т. н., доцент Демідова Юлія Євгенівна; доцент, к. психол. н.,
доцент Книш Анастасія Євгенівна; професор, к. філос. н., доцент Михайличенко
В. Є.

ЗАПРОШЕНІ: співробітники дирекції ННІ Соціально-гуманітарних техно-
логій НТУ «ХПІ»: директор навчально-наукового інституту соціально-

гуманітарних технологій НТУ «ХПІ», академік Академії технологічних наук України та Академії наук прикладної радіоелектроніки, доктор технічних наук, професор Кіпенський Андрій Володимирович, заступник директора навчально-наукового інституту соціально-гуманітарних технологій НТУ «ХПІ», професор кафедри українознавства, культурології та історії науки, кандидат історичних наук, Савченко Леонід Петрович, доцент кафедри фізичного виховання НТУ «ХПІ», відповідальний секретар приймальної комісії ННІ СГТ, доктор філософії з освітніх, педагогічних наук Зінченко Ліна Володимирівна.

СЛУХАЛИ:

доповідь аспіранта кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. академіка І.А. Зязюна НТУ «ХПІ» Хазієва А.В. щодо дисертаційної роботи: «Формування лідерських якостей у майбутніх психологів у закладах вищої освіти», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки».

Тема дисертації затверджена вченою радою Навчально-наукового інституту соціально-гуманітарних технологій НТУ «ХПІ» «21» листопада 2023 року, протокол № 3.

Дисертаційна робота виконана на кафедрі педагогіки та психології управління соціальними системами ім. академіка І.А. Зязюна у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут».

Науковий керівник – професор, д. н. держ. упр., професор Грень Л. М.

ЗАПРОШЕНІ ЕКСПЕРТИ:

професор кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. академіка І.А. Зязюна, д. пед. н., професор Романовський О.Г.; професор кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. академіка І. А. Зязюна, к. пед. н., доцент Гура Т. В.

У доповіді Хазієв А. В. обґрунтував мету роботи; гіпотезу, покладену в основу дослідження; виклав основний зміст, сформулював наукову новизну одержаних результатів, підкреслив наукову та практичну значущість здобутків.

ПИТАННЯ ЗАДАВАЛИ:

завідувачка кафедрою педагогіки та психології управління соціальними системами ім. академіка І.А. Зязюна, доктор психологічних наук, професор, Підбуцька Ніна Вікторівна, професор кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. академіка І.А. Зязюна, д.пед.н., професор Романовський О. Г., професор кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. академіка І. А. Зязюна, к.пед.н., доцент Гура Т. В.; професор, д. пед. н., професор Ігнатюк О. А.; професор, к. психол. н., доцент, Панфілов Ю. І., доцент, к. пед. н., доцент, Солодовник Т. О., доцент, к. пед. н., доцент, Чебакова Ю. Г.

Завідувачка кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. академіка І. А. Зязюна, доктор психологічних наук, професор, Підбуцька Ніна Вікторівна:

У чому полягає гіпотеза дисертаційного дослідження?

Експерт з галузі : професор кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. академіка І. А. Зязюна, д.пед.н., професор Романовський О.Г.:

Які структурні компоненти формування лідерських якостей майбутніх психологів були Вами визначенні у дослідженні?

Експерт з галузі : професор кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. академіка І. А. Зязюна, к.пед.н., доцент Гура Т. В.:

У чому виявляється специфіка психологічного лідерства?

Професор, д. пед. н., професор Ігнатюк О. А.:

Які форми, методи і засоби забезпечення педагогічних умов формування лідерських якостей майбутніх психологів у закладах вищої освіти були використані Вами у дисертаційному дослідженні?

Професор, к. психол. н., доцент, Панфілов Ю. І.:

Назвіть критерії та їх відповідні показники, що склали критеріальну базу дослідження.

Доцент, к. пед. н., доцент, Солодовник Т. О.:

Які методи статистичної обробки для перевірки реалізації педагогічних умов формування лідерських якостей майбутніх психологів у дослідженні Вами було використано?

Доцент, к. пед. н., доцент, Чебакова Ю. Г.:

У чому полягає практичне значення отриманих результатів дослідження?

Хазієв А. В. дав відповіді у повному обсязі на поставленні запитання.

З ОЦІНКОЮ РОБОТИ ВИСТУПИЛИ:

ЕКСПЕРТ– професор кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. академіка І. А. Зязюна, д. пед. н., професор Романовський О.Г. відзначив: актуальність теми дисертаційного дослідження, її відповідність науковим здобуткам і напряму наукових досліджень кафедри, зв'язок із науковою темою кафедри: «Розвиток лідерських компетентностей здобувачів вищої освіти в системі підвищення якості їх підготовки». Підкреслив наукову новизну, теоретичну та практичну значущість роботи, достатню кількість апробацій, впровадження результатів роботи в освітній процес Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, Міжнародного гуманітарного університету.

ЕКСПЕРТ – професор кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. академіка І. А. Зязюна, к. пед. н., доцент Гура Т. В. відзначила, що робота Хазієва А. В. є самостійним та завершеним науковим дослідженням, результати якого мають наукову новизну, теоретичну та практичну цінність, що здобувач продемонстрував високий рівень обізнаності за проблематикою дослідження; підкреслила доцільність використання матеріалів дослідження в процесі підвищення кваліфікації викладачів закладів вищої освіти.

Науковий керівник, професор, д. н. держ. упр., професор Грень Л.М. відзначила: здобувач Хазієв Арсеній Вадимович протягом роботи над дисертаційним дослідженням виявив себе з позитивного боку, продемонстрував відповідальність, наполегливість, здатність до самостійного проведення педагогічних досліджень та представлення їх результатів науковій спільноті.

Високий рівень дослідницьких та педагогічних компетентностей, знання методології наукової діяльності дозволяє здобувачу Хазієву А. В. генерувати нові ідеї, критично їх оцінювати, експериментально перевіряти, впроваджувати, апробувати та публікувати результати власних наукових досліджень.

Індивідуальний план наукової роботи виконаний здобувачем у вчасно і повному обсязі. Здобувач особисто виконав дисертацію. Основні наукові результати дисертаційного дослідження висвітлено у наукових публікаціях в періодичних наукових фахових виданнях України та у матеріалах конференцій.

УХВАЛИЛИ:

1. Дисертація Хазієва А.В. на тему «Формування лідерських якостей у майбутніх психологів у закладах вищої освіти» є завершеною науково-дослідною роботою, яка пов'язана з рішенням науково-практичного завдання, яке полягає у виявленні, теоретичному обґрунтуванні педагогічних умов та експериментальній перевірці їх впливу на сформованість лідерських якостей у майбутніх психологів у закладах вищої освіти.

2. **Науковий рівень дисертації відповідає діючим вимогам до атестації** здобувачів ступеня доктора філософії, а саме вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. №44, а саме:

щодо пунктів 6 і 7 – дисертація подана у вигляді спеціально підготовленого рукопису, виконана державною мовою, є *кваліфікаційною науковою працею, виконаною особисто здобувачем*, характеризується єдністю змісту, має встановлену вимогами структуру: анотацію, вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел, додатки, містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі освіта/педагогіка.

3. **Актуальність дослідження.** Сучасні трансформаційні процеси в українському суспільстві, зокрема реформи у сфері освіти, охорони здоров'я та соціальної підтримки, актуалізують потребу у фахівцях, здатних брати на себе відповідальність, ініціювати зміни, мотивувати інших і ефективно організовувати міжособистісну взаємодію. У цьому контексті особлива роль належить психологам, які виступають не лише як консультанти чи діагности, а як лідери у процесі особистісного та соціального розвитку людини. Для майбутніх психологів

такими вимогами стає наявність лідерських якостей – здатності формувати бачення, вести за собою, ініціювати, організовувати, підтримувати розвиток інших.

Саме тому формування лідерських якостей у майбутніх психологів у закладах вищої освіти, здатних до управління змінами, професійної рефлексії і соціальної відповідальності, готовності до лідерської діяльності в умовах сучасних викликів, є важливим завданням сьогодення й актуалізує тему дисертації, виконаної Хазієвим А. В.

Актуальність роботи підтверджується тим, що тема дисертації є складовою частиною комплексної програми науково-дослідної роботи кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами ім. акад. І. А. Зязюна «Розвиток лідерських компетентностей здобувачів вищої освіти в системі підвищення якості їх підготовки» (№ ДР 0124U004395), відповідно до плану наукових досліджень Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут».

4. Наукова новизна результатів, отриманих особисто дисертантом:

- *уперше*

1) науково обґрунтовано та експериментально перевірено педагогічні умови формування лідерських якостей майбутніх психологів у закладах вищої освіти;

2) розроблено педагогічну модель лідерських якостей майбутніх психологів у закладах вищої освіти, що поєднує психологічні, педагогічні та управлінські складові професійної підготовки

- *уточнено:*

1) ключові поняття дослідження: *«лідерські якості майбутнього психолога», лідерський потенціал», «лідерський потенціал студента-психолога», «компетентнісний підхід у формуванні лідерських якостей майбутніх психологів» «формування лідерських якостей у професійній підготовці» ;*

2) зміст структурних компонентів лідерських якостей майбутніх психологів (*когнітивного, мотиваційно-ціннісного, емоційно-вольового, комунікативного, лідерського*);

3) критерії рівнів сформованості лідерських якостей майбутніх психологів та їх показники;

4) *подальшого розвитку* набули форми, методи і засоби забезпечення педагогічних умов формування лідерських якостей майбутніх психологів (анкетування, тренінги лідерського розвитку, моделювання професійних ситуацій, ділові та рольові ігри, рефлексивні щоденники, інтерактивні методи, кейси-методи, портфоліо, педагогічні програмні засоби, міні-дослідження).

5. Практична цінність роботи. Матеріали дослідження впроваджено в навчальний процес Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» у наступному напрямі: результати дослідження використовувалися при викладанні дисциплін «Психологія», «Іноземна мова» при підготовці бака-

лаврів за спеціальністю 053 «Психологія»; «Теорія і практика перекладу», «Практичний курс англійської мови» при підготовці бакалаврів за спеціальністю 035 «Філологія»; «Іноземна мова» при підготовці бакалаврів за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» (акт від 15 травня 2025 року),

У навчальному процесі Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького: проведення тренінгу «Лідерство у професійній діяльності психолога»; застосування творчих завдань, спрямованих на розвиток навичок ефективної комунікації та командної взаємодії, формування вмінь приймати рішення у складних ситуаціях та розвиток емоційного інтелекту як основи лідерства, сприяло формуванню лідерських якостей учасників тренінгу. Викладачі університету використовували методичні рекомендації дисертанта під час проведення лекційних, практичних занять, при підготовці курсових робіт (довідка № 01-15/1793 від 02 жовтня 2025 року),

У навчальному процесі Міжнародного гуманітарного університету: проведення тренінгу «Лідерство у професійній діяльності психолога»; застосування творчих завдань, спрямованих на розвиток навичок ефективної комунікації та командної взаємодії, формування вмінь приймати рішення у складних ситуаціях та розвиток емоційного інтелекту як основи лідерства, сприяло формуванню лідерських якостей учасників тренінгу. Викладачі кафедри педагогіки та психології Міжнародного гуманітарного університету використовували методичні рекомендації дисертанта під час проведення лекційних, практичних занять, зокрема навчальних дисциплін «Організаційна поведінка» та «Психологічне консультування в різних сферах життєдіяльності» (довідка від 26 серпня 2025 року (протокол № 1).

6. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційну роботу виконано на кафедрі педагогіки та психології управління соціальними системами ім. академіка І.А. Зязюна «Розвиток лідерських компетентностей здобувачів вищої освіти в системі підвищення якості їх підготовки» (№ ДР 0124U004395), відповідно до плану наукових досліджень Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут».

7. Оформлення дисертації відповідає діючим вимогам, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40. Робота виконана в науковому стилі, її зміст викладено в логічній послідовності розв'язування завдань дослідження.

8. Структура й обсяг дисертації відповідають вимогам виконаної освітньо-наукової програми. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Робота містить 196 сторінок основного тексту, серед них: 9 рисунків, 31 таблиць, 5 формул, 333 найменувань у списку використаних джерел на 36 сторінках, додатків на 71 сторінці. Загальний обсяг роботи викладено на 303 сторінках.

9. Перелік наукових праць за темою дисертації із зазначенням особистого внеску здобувача

Всі наукові результати дисертації опубліковані, апробація результатів є достатньою, отже вимоги пунктів 8 і Постанови КМУ від 12.01.2022 р. №44 виконані.

У відкритому друці за темою дисертації опубліковано 16 наукових праць, (у тому числі: 6 статей у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, 10 тез доповідей та матеріалів конференцій.

Публікації, що відтворюють наукові результати дисертації:

Статті у періодичних наукових виданнях, що увійшли до переліку наукових фахових видань України:

1. *Хазієв А. В.* Формування лідерських якостей у майбутніх психологів у закладах вищої освіти: аналіз вітчизняних та зарубіжних наукових досліджень. *Теорія і практика управління соціальними системами*. Харків: НТУ «ХП», 2024. № 1. С. 74-85. URL: <https://doi.org/10.20998/2078-7782.2024.1.06> (Наказ МОН № 886 від 02.07.2020, Б).

2. *Хазієв А. В.* Трансформаційне лідерство та його роль у формуванні лідерських якостей майбутніх психологів у закладах вищої освіти. *Теорія і практика управління соціальними системами*. Харків: НТУ «ХП», 2024. № 3. С. 89-99. URL: <https://doi.org/10.20998/2078-7782.2024.3.07> (Наказ МОН № 886 від 02.07.2020, Б).

3. Грень Л. М., *Хазієв А. В.* Компоненти психологічної готовності майбутніх психологів-лідерів до професійної діяльності у закладах вищої освіти. *Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Педагогіка»): журнал*. 2025 № 6(36). С. 918-929. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-6\(36\)-918-929](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-6(36)-918-929) (Наказ МОН № 894 від 10.10.2022, Б).

4. *Хазієв А. В.* Педагогічні умови формування лідерських якостей у майбутніх психологів у закладах вищої освіти. *Суспільство та національні інтереси*. (Серія «Педагогіка»). № 8(16) 2025. С. 306-314. URL: [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-8\(16\)-306-314](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-8(16)-306-314) (Наказ МОН № 920 від 26.06.2024, Б).

5. *Хазієв А. В.* Лідерські якості майбутніх психологів – ключ до професійного успіху. *Теорія і практика управління соціальними системами*. Харків: НТУ «ХП», 2025. № 3. С. 151-162. URL: <https://doi.org/10.20998/2078-7782.2025.3.10> (Наказ МОН № 886 від 02.07.2020, Б).

6. *Хазієв А. В.* Експериментальна перевірка ефективності педагогічних умов формування лідерських якостей у майбутніх психологів у закладах вищої освіти. *Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка»)*. № 10(56), 2025. С. 1073-1084. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-10\(56\)-1073-1084](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-10(56)-1073-1084) (Наказ МОН № 1017 від 27.09.2021, Б).

Інші публікації:

Опубліковані праці апробаційного характеру

7. *Хазієв А. В.*, Грень Л.М. Особливості формування лідерських якостей у майбутніх психологів: виклики сьогодення [Електронний ресурс]. Психологічний інструментарій розвитку лідерського потенціалу сучасної молоді: теорія і практика : зб. наук. пр. наук.-практ. конф., 12 жовтня 2023 р. / заг. ред. Н. В. Підбуцька ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Електрон. текст. дані. Харків, 2023. С. 159-162. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/72330>

8. *Arseniy Khaziev*. Leadership qualities formation of future psychologists: theoretical aspect. Performanțe într-o economie competitivă : [culegere de lucrări ale Conferinței Științifice Internaționale, 21-22 septembrie 2023 și Mesei Rotunde "Leadership in education: an inclusive approach", 7 octombrie 2023] : (ediția 10) / comitetul științific: Valentin Răilean (președinte) (Moldova), Sorin Mihai Radu (România) [et al.]. Chișinău : [Imi-Nova], 2023 (Impressum). 115 p. P. 109-110.

9. *Khaziyev Arseniy*. Adaptation of foreign leadership development models to leadership qualities formation of future psychologists in high schools of Ukraine. Лідери XXI століття. Погляд у майбутнє: Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції 26-27 жовтня 2023 р. / За заг. ред. Романовського О. Г. Х.: НТУ «ХП», 2023. 141 с. С. 7-8. URI: https://kafk.edu.ua/wp-content/uploads/2024/05/2_2023.pdf

10. *Хазієв А. В.*, Грень Л. М. Відповідальність та її роль у формуванні лідерських якостей майбутніх психологів у закладах вищої освіти. Україна і світ: гуманітарно-технічна еліта та соціальний прогрес [Електронний ресурс] : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. студ. і аспірантів, 18-19 квітня 2024 р. / гол. ред. А. В. Кіпенський ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Електрон. текст. дані. Харків, 2024. 605 с. С. 224-225. URI: <https://repository.kpi.kharkov.ua/items/eea7516a-5970-4d2b-a41e-e27a4e54bb76>

11. *Хазієв А. В.* Погляди дослідників на структуру лідерських якостей у майбутніх психологів та їх формування у закладах вищої освіти. Наукова школа академіка Івана Зязюна у працях його соратників та учнів : матеріали 8-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 23-24 травня 2024 р. / заг. ред. О. Г. Романовський ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків : НТУ «ХП», 2024. С. 202-204. URI: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/81777>

12. *Хазієв Арсеній*. Розвиток лідерських якостей у майбутніх психологів у закладах вищої освіти. XXXI International scientific and practical conference «Scientific Research in the Conditions of Rapid Development of Information Technologies» (July 17-19, 2024). Helsinki, Finland. International Scientific Unity, 2024. 201 p. С. 126-128. URI: https://isu-conference.com/wp-content/uploads/2024/07/Scientific_research_in_the_conditions_of_rapid_development_of_information_technologies_July_17_19_2024_Helsinki_Finland.pdf

13. *Khaziyev Arseniy*. Extraordinary work in the formation of leadership qualities of future psychologists in institutions of higher education. Această Culegere de lucrări

științifice a fost elaborată ca urmare a desfășurării Conferinței Științifice Internaționale "Creative interdisciplinary cooperation: proceedings ideas in education research and innovation" în zilele de 11-12 noiembrie 2024. Moldova. P. 128-132.

14. *Хазієв А. В.* Професійне становлення майбутнього психолога-лідера під час навчання у ЗВО. Актуальні проблеми соціального розвитку в суспільстві змін = Pressing problems of social development in society of changes [Електронний ресурс] : матеріали 3-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 27-29 березня 2025 р. / заг. ред. А. В. Кіпенський ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Електрон. текст. дані. Харків, 2025. 188 с. С. 34-35. [URI: https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/87841](https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/87841)

15. *Хазієв А. В.* Роль самооцінки у формуванні лідерських якостей майбутніх психологів. Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я: тези доповідей XXXIII міжнародної науково-практичної конференції MicroCAD-2025, 14-17 травня 2025 р. / за ред. проф. Сокола Є.І. Харків: НТУ «ХПІ». 1882 с. С. 1333. [URI: https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/93796](https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/93796)

16. *Хазієв А. В.* Грень Л. М. Роль лідерських якостей студентів-психологів у майбутній професійній діяльності [Електронний ресурс]. Наукова школа академіка Івана Зязюна у працях його соратників та учнів : матеріали 9-ї наук.-практ. конф. 22–23 травня 2025 р. / заг. ред. Романовського О. Г. ; МОН України, НАПНУ, Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т» [та ін.]. Електрон. текст. дані. Харків: НТУ «ХПІ», 2025. С. 89-91. [URI: https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/92194](https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/92194)

[1] – здобувачем здійснено аналіз наукової літератури зарубіжних авторів з формування лідерських якостей у майбутніх психологів у закладах вищої освіти.

[2] – здобувачем розглянуто витoki походження трансформаційного лідерства та його роль у формуванні лідерських якостей майбутніх психологів у закладах вищої освіти.

[3] – здобувачем визначено основні структурні компоненти психологічної готовності до професійної діяльності майбутніх психологів-лідерів, їх змістовне наповнення та характеристики.

[4] – здобувачем визначено педагогічні умови, що забезпечують ефективне формування лідерських якостей майбутніх психологів у закладах вищої освіти, та окреслено очікувані результати їх впровадження.

[5] – здобувачем розкрито значення лідерських якостей студентів-психологів, сформованих під час навчання, у досягненні успіху в майбутній професійній діяльності.

[6] – здобувачем експериментально перевірено ефективність педагогічних умов формування лідерських якостей у майбутніх психологів у закладах вищої освіти.

Наведені публікації містять результати безпосередньої роботи дисертанта на окремих етапах дослідження, повною мірою відображають основні положення та висновки роботи. Авторська участь здобувача в опублікованих наукових працях погоджена зі співавторами.

10. Апробація результатів дисертації. Основні положення і висновки, викладені в дисертації, доповідалися й одержали схвалення на 10 Міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференціях, зокрема: «Особливості формування лідерських якостей у майбутніх психологів: виклики сьогодення» (Харків, 12 жовтня 2023 р.), «Leadership qualities formation of future psychologists: theoretical aspect» (Молдова, 21-22 вересня 2023 р.), «Adaptation of foreign leadership development models to leadership qualities formation of future psychologists in high schools of Ukraine» (Харків, 26-27 жовтня 2023 р.), «Відповідальність та її роль у формуванні лідерських якостей майбутніх психологів у закладах вищої освіти» (Харків, 18-19 квітня 2024 р.), «Погляди дослідників на структуру лідерських якостей у майбутніх психологів та їх формування у закладах вищої освіти» (Харків, 23-24 травня 2024 р.), «Розвиток лідерських якостей у майбутніх психологів у закладах вищої освіти» (Гельсинки, 17-19 липня 2024 р.), «Extraordinary work in the formation of leadership qualities of future psychologists in institutions of higher education» (Молдова, 11-12 листопада 2024р.), «Професійне становлення майбутнього психолога-лідера під час навчання у ЗВО» (Харків, 27-29 березня 2025), «Роль самооцінки у формуванні лідерських якостей майбутніх психологів» (Харків, 14-17 травня 2025 р.), «Роль лідерських якостей студентів-психологів у майбутній професійній діяльності» (Харків, 22–23 травня 2025).

11. Дисертація «Формування лідерських якостей у майбутніх психологів у закладах вищої освіти» Хазієва А. В. виконана із дотриманням принципів академічної доброчесності. Усі результати, які винесено автором на захист, отримані самостійно і містяться в опублікованих роботах. У роботах, опублікованих у співавторстві, використані тільки ті ідеї, положення, які є результатом особистих наукових пошуків. Особистий внесок здобувача у колективні наукові роботи конкретизовано у списку праць, наведеному вище.

12. Загальний висновок. Дисертація Хазієва А. В. є завершеною кваліфікаційною науковою працею, має теоретичну та практичну цінність, в якій викладено авторський підхід до розробки теоретичних і методичних положень та рекомендацій з формування лідерських якостей у майбутніх психологів у закладах вищої освіти. Проведені дослідження характеризують Хазієва А.В. як кваліфікованого та зрілого наукового працівника, здатного проводити теоретичні та практичні дослідження в галузі освіти/педагогіки на високому рівні. Дисертант володіє методологією наукового пошуку, має широкий науковий кругозір.

Подана дисертаційна робота «Формування лідерських якостей у майбутніх психологів у закладах вищої освіти» Хазієва А. В. відповідає спеціальності 011 –

«Освітні, педагогічні науки», відповідає вимогам до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії, а саме вимогам пунктів 6, 7, 8 і 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. № 44.

Враховуючи актуальність, теоретичну та практичну цінність роботи, наукову значущість результатів досліджень, рівень та самостійність досліджень дисертанта, рекомендувати дисертацію Хазієва А. В. «Формування лідерських якостей у майбутніх психологів у закладах вищої освіти», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» до публічного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді в галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» після її утворення рішенням вченої ради НТУ «ХПІ» та введення в дію відповідного наказу.

Рішення про наукову і практичну цінність дисертації прийнято одногосно.

13.Рекомендуємо наступний склад разової спеціалізованої вченої ради:

Голова ради:

Прізвище ім'я по батькові	Підбуцька Ніна Вікторівна
Вчений ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою захищена дисертація, рік присудження	Доктор психологічних наук, 19.00.07 – Педагогічна та вікова психологія, 2017 р.
Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Професор кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами, 2020 р
Місце основної роботи, посада	Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», МОН України, завідувачка кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами ім. акад. І.А. Зязюна

Рецензент:

Прізвище ім'я по батькові	Романовський Олександр Георгійович
Вчений ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою захищена дисертація, рік присудження	Доктор педагогічних наук, 13.00.04 - Теорія і методика професійної освіти, 2002 р.
Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Професор кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами, 2002 р
Місце основної роботи, посада	Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», МОН України, професор кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами ім. акад. І.А. Зязюна

Рецензент:

Прізвище ім'я по батькові	Гура Тетяна Віталіївна
Вчений ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою захищена дисертація, рік присудження	Кандидат педагогічних наук, 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти, 2012 р.

сертація, рік присудження	
Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Доцент кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами, 2014
Місце основної роботи, посада	Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», МОН України, професор кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами ім. акад. І.А. Зязюна
Офіційний опонент:	
Прізвище ім'я по батькові	Нестуля Світлана Іванівна
Вчений ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою захищена дисертація, рік присудження	Доктор педагогічних наук, 13.00.04 - Теорія і методика професійної освіти, 2019 р.
Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Професор кафедри педагогіки та суспільних наук, 2024
Місце основної роботи, посада	Полтавський університет економіки і торгівлі, МОН України, директор навчально-наукового інституту лідерства
Офіційний опонент:	
Прізвище ім'я по батькові	Лебедик Леся Вікторівна
Вчений ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою захищена дисертація, рік присудження	Доктор педагогічних наук, 13.00.04 - Теорія і методика професійної освіти, 2019
Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Професор кафедри мистецтвознавства та позашкільної освіти, 2025
Місце основної роботи, посада	Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, МОН України, професор кафедри психології

Головуючий на засіданні
завідувачка кафедри
педагогіки і психології управління
соціальними системами ім. акад.
І.А. Зязюна, доктор психологічних
наук, професор

посада, науковий ступінь, вчене звання

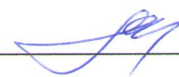

підпис

Ніна ПІДБУЦЬКА

ПІБ

Секретар кафедри
ПШУСС ім. акад. І.А. Зязюна

Галина
ЛОПУШАНСЬКА